

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Kvædinger eller Smaakvad

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Kvædinger eller Smaakvad", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 197. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1815_251-txt-shoot-idm5837/facsimile.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

De Vantro de bygge os selv ubi Bryst,
 To Høddinger føre den Skare,
 Dem tjener hver Sands og dem tjener hver Lyf,
 Selv Anden er i deres Snare,
 Den ene har visseelig Hoimod til Navn,
 Den anden som Løgner sig kalder vort Gavn,
 De Høddinger ere saa onde.

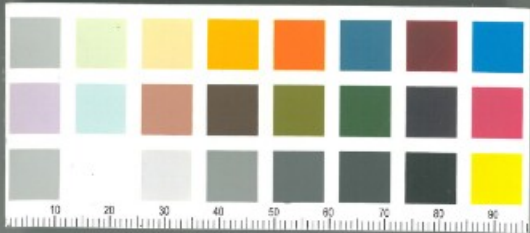
O Brødre, o lader os agte det vel,
 Hvad gælder det os om vi vinde
 Al Verden, men tabe det evige Held,
 Som ei er i Verden at finde?
 Kan Hoimod os frelse fra Synd og fra Død?
 Kan Hoimod udsukke den evige Glød?
 Kan den os med Herren forløse?

O lader os vandre til Gravene ind,
 Hvor Fædrenes Anden omsøve,
 Der høies maaskee det hoimodige Sind,
 Saa Troen sig mægter at have,
 Og fange vi Tro paa den Helliges Navn,
 Da snatlig vi mærke hvad os er til Gavn,
 Og Tøbet tilbage vi vinde.

Soro Rette.

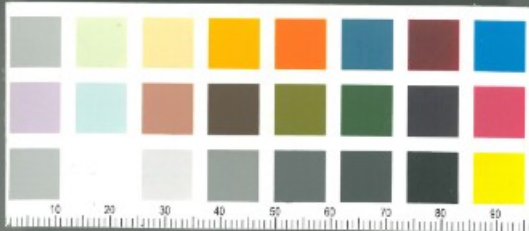
Hæic, hje Guddomshellig!
 Under din den stolte Bue
 Andagt maa i Hjertet lue;
 Mangen Nummer her saa retlig,
 Som i den forgangne Tid
 Røgte sig her i vort Nord,
 Væddig i den skarpe Strid,
 Kløgtig i det stærke Ord,
 Hellig for dit Aterhord.

Men hvad er det, som Diet hist mon hve?
 Et Vaabenfrands alt under kvalste Bue
 Omringet Muren med sit Fævespil;
 O, hvilken Slægt er fundet værdig til
 At glimre saa paa Helligdommens Linde,
 Og leve der i evigt Hjelgenminde!

Foruden Skjolts af Slægter jeg kun een
 I Danmark veed, som værdig var den Vre
 At eie sig udbulet Bautaften,
 O, men det ei de Hviders Kulde være?
 Jo, den det er, og den det er med Ret;
 Thi hvort er Slægten, som i Selters Række
 Kan ved sit Navn saa stolte Minder vække,
 Som blev saa seent af Hadersgangen træt?

O, Tomsborgs Hovding, Kjempe uden Møge
 Ei dine Been er gjemt i viet Jord,
 Dit Liv indfaldt i hine tunge Dage,
 Da Christ og Ddin kjæmpede i Nord,
 Den svundne Tid, den vilde du gjenføde
 Og Liv igjen indtrylle i det Døde,
 Men kun sorgløves var din blinde Daad.
 Her stander jeg i andre tunge Dage,
 I Hjerte vist, men ei i Kraft din Møge,
 Og grunder dybt paa Herrens skjulte Raad.
 Det Hellige, som dig og Ddin overvandt,
 Det ligger nu saa høgt og døende i Norden,
 Al, evige Korbarmer! er det sandt,
 At ei det Døde kan igjen opstaae paa Jorden,
 Saa brist kun Hjerte i et Krampeslag;
 Thi soundet er da Jordens sidste Dag.

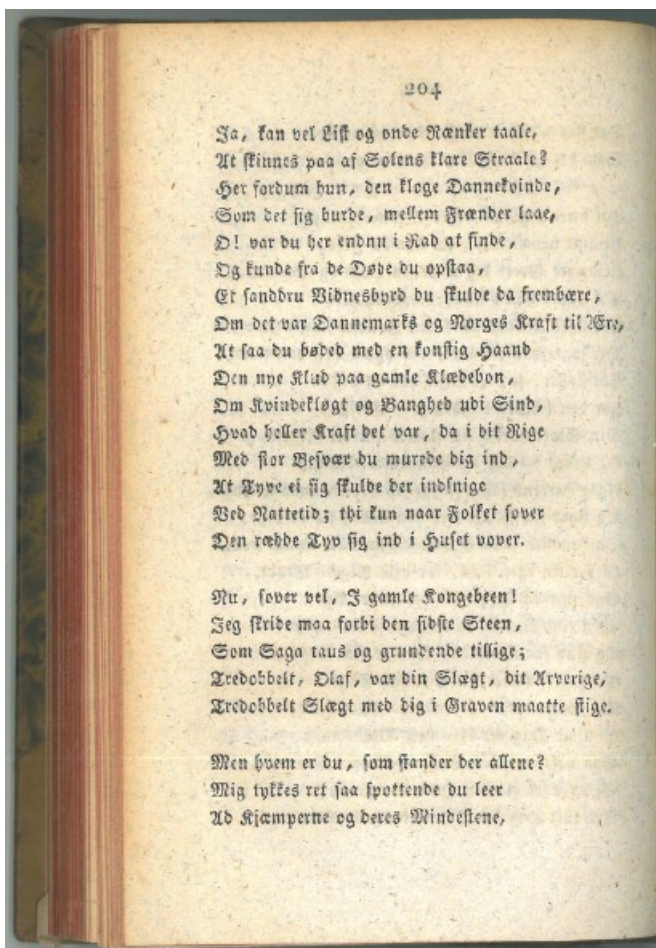
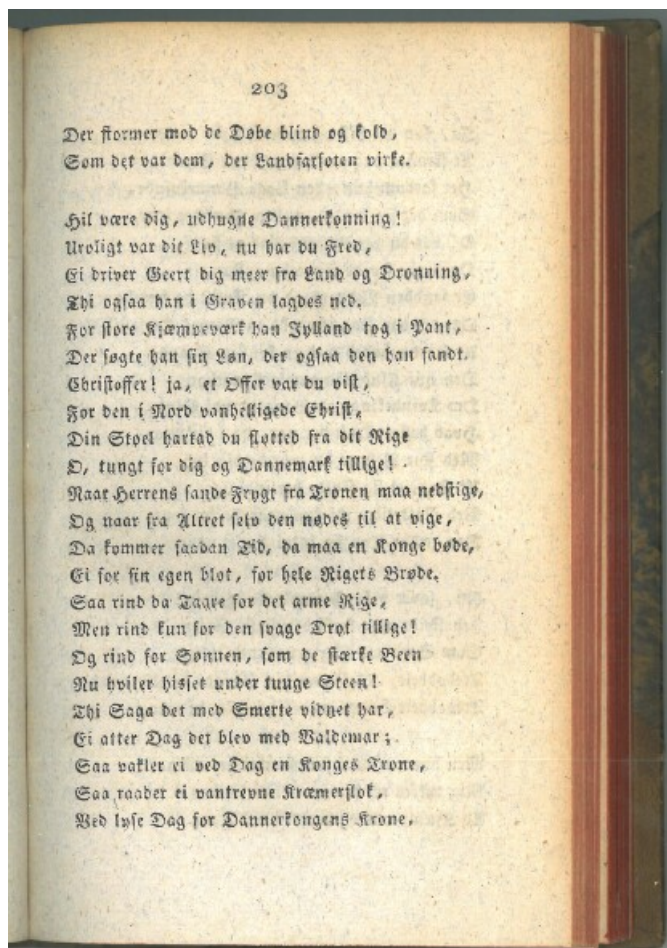
Kan Herren vel en Søn paa ny til Jorden sende,
 Som kan nedslagne Blik mod Himlen atter vende;
 Al nei, det er forbi, det haaber ikkun Daaren,
 At stige skal til Jord en ny Genbaaren.
 Dog, Hjerte! standt med dine Rødselsfrig!
 Bed du det ei, at Kristus seierlig,
 Som de Døsfandnes første Grøbe,
 Døsfanden er med Vre fra de Døde?
 Mon seengang kun af Graven han opstod;
 Døsfod han ei i Kristnes Martyrblob,
 Som randt for Korsets og for Gravens Vre?
 Døsfod han ei, da Luther skjætt oplod
 Det blinde Die for hans sande Bære?
 Lad Liden da sin Kundskabs tunge Steen
 Kun fræk henvælte over Jesu Been,
 Og fast den binde med Jorsfandens Seigl!
 Lad den kun gange med sig selv i Pøgt,
 Og Mand ved Mand om Graven holde Vagt!
 Det hjælper ei, naar Englene nedsvæve;
 Da Vægterne skal fly, thi de moa bæve,
 Da Stenen skal sig holt mod Himlen hæve,
 Og straalende den Forbede opstaaer,
 Da Slægter skal igj. n paa Jord fremtræde,
 Som den, hvis Støv og Fald vi her begræde;
 Som Skjalm, og som de Døvillinger i Land,
 Som Esbern Snare og som Abalon.

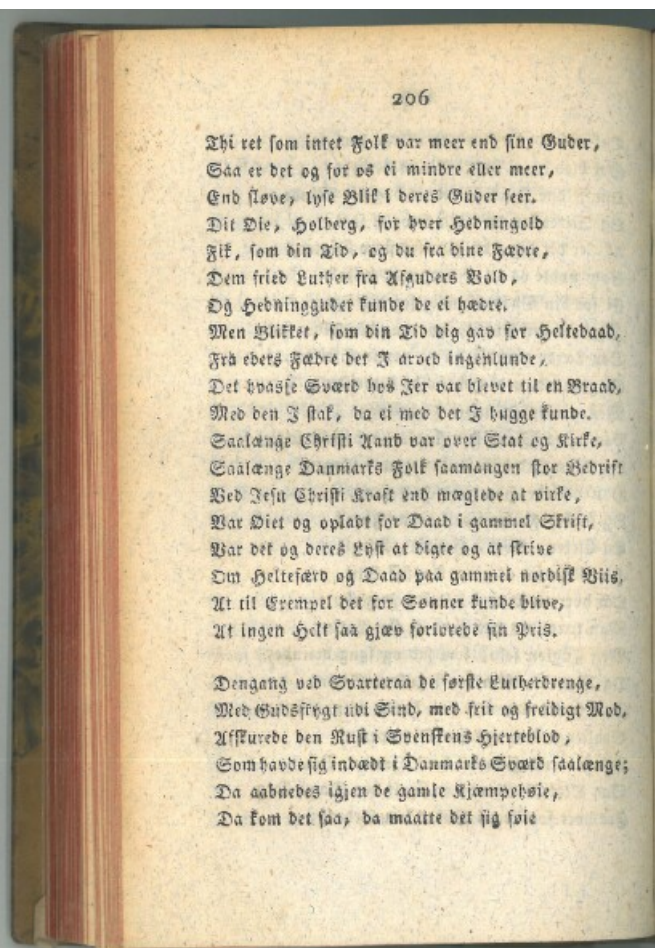
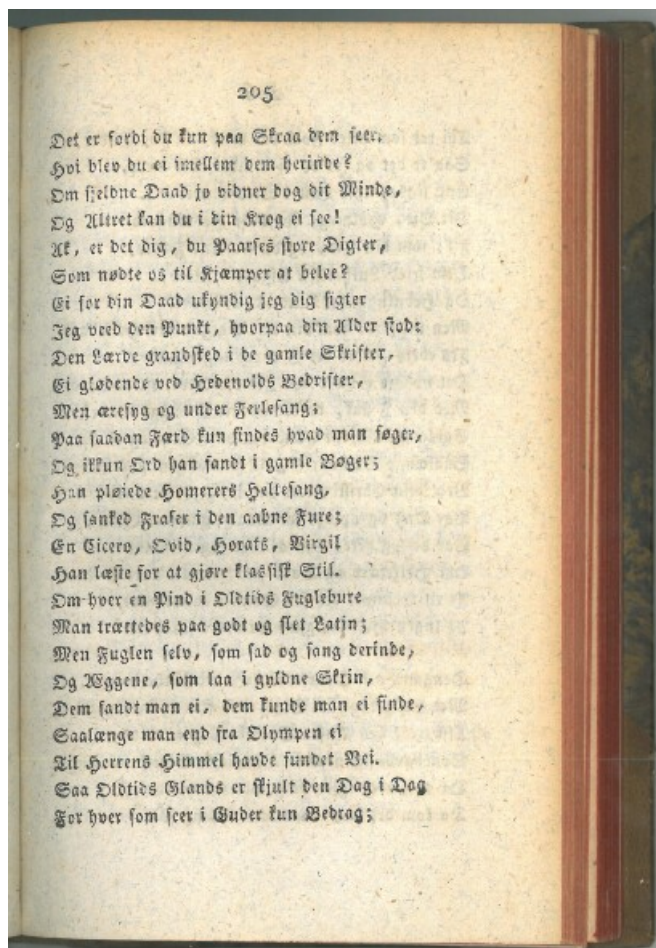

Saa hvile sig da under denne Steen
 Nu Absalons de trætte Helgenbeen,
 Det er da ham, hvis Billede her man præger,
 Det er da dig, hvis Daad mig saa bevæget!
 Saa staaer jeg nu da for den Vædlands Stav,
 Som tidlig mig den Følelse indgav,
 At det er stort, at være født i Norden!
 Ja, klart jeg dig i Lignelsen kan se,
 Som om din Hand til Kroppens Hvilested,
 En soie Stund i Dæmring søvned ned.
 I Diet seer jeg Kraft og Fremhed lue;
 Thi Son du er af Christi og gamle Nord,
 En Gjerd er spædt om dine stærke Lænder,
 Og tunge Sværd nedhænger fra den Gjerd;
 Med det du slog til Jord de grumme Mender;
 For dette Sværd fra Tempelbank nedfaldt
 Hver Stok og Steen som var en Gudsdom kaldt;
 Det samme høit du op i Lufsten bar
 Dengang du slog til Konge Baldemar.
 Din Stav — o see, den er jo søndersprungen,
 Da Visper stred mod Fædreland og Kongen,
 Da Danmarks Hæder sank i mørke Grav,
 Da knaged du saa haardt din Bispestav,
 At Stenen selv isønder maatte springe.
 Med Kraft den Stav du som et Scepter førte,
 Da Lov du gav mod Synd og Dverrold.

Med den det var, du Sares Die rørte,
 Med den opmaned du den svundne Dd.
 Ja, Vælsing, naar ved Baldemarees Kinder,
 Og naar ved dit opbluste mine Kinder,
 Naar Diet sunkes ved en stor Bedrift,
 Som du lod præge i den fiste Skrift:
 Og naar i Gru jeg gæse maa og blegne
 Ved Tanken om, at var din Soro ei,
 Da maatte jeg, forbildet, uden Vel,
 Dmoandre her i Fædrelandets Egne,
 Da knaler jeg med Tak for Ham som gav,
 I Haanden dig en hellig Bispestav;
 Ja saa din Steen for higen Alter end,
 For Gud jeg nu nedknælede paa den.
 Saa er da Alt i haarde Steen indpræget,
 Hvorved dit Liv mig har saa dybt bevæget!
 Nei Raaben ei, hvorpaa i Roeskild holdet,
 Den sørgne falkne Knud, da i dit Benneskød
 Han rørt sin Hand opgav, og end i Døden smilet.
 At præges ubi Steen, dertil var den for blød,
 Men derfor dog dens Minde vist skal vare,
 Saalænge glævet og stolt det er i Nerd
 I Kennenød at glemme egen Fare.
 Saa sov da sødt i hellig Kirkejord,
 Du Stav af ham, som pryded Land og Kirke!
 Det under dig vel dog forkeerte Dd,

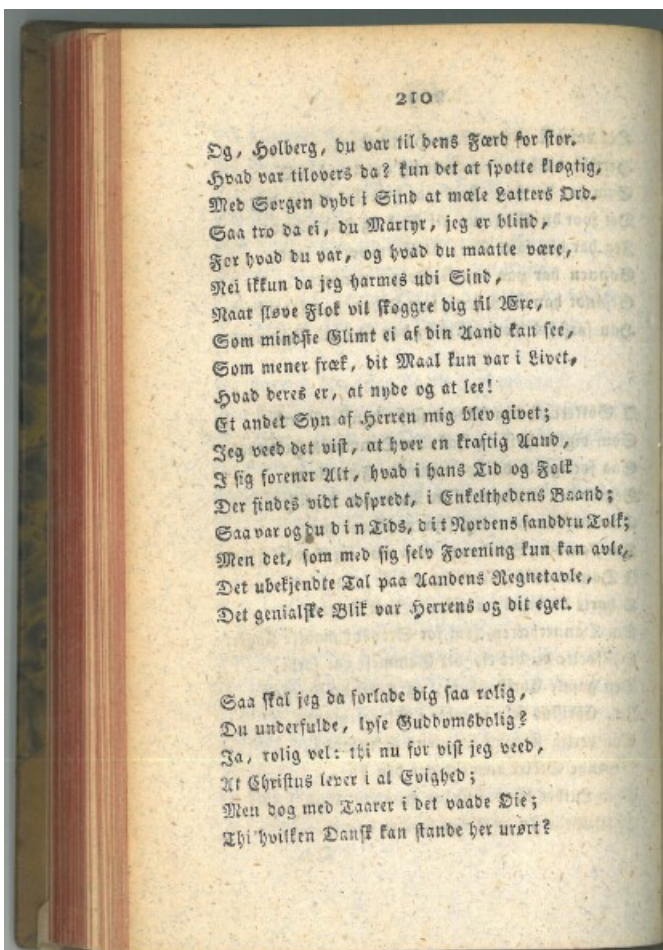
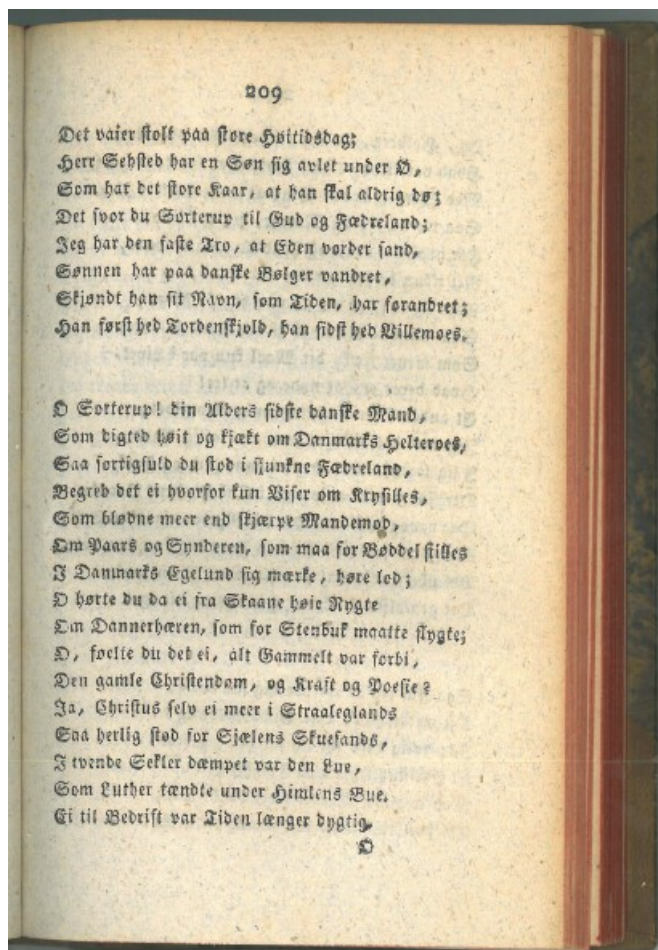
At Snorro! du, og Sæto! af jer Grav
 Igien opstod og Jer tog Wandringsfær,
 Og gik i Land omkring, saagodt I gamle Kænde;
 I snakkede nu Dansk paa Jeres Sønners Bliis
 Med høit en Adelsmand, hoer Rosenkrands og Friis,
 I gjæsteb, hvort I kom, hver Borger og hver Bønde,
 Og satte Jer paa Vænk for Enden af hans Børd
 Og glæded ham i Sind med Jeres fælle Dørd.
 Da var det og al du, vor store Christians Moder!
 Da Toge du engang besøgde paa hans Høien,
 Med Mester Anders om de gamle Syngesoder
 Saa iørig skifted Dørd, som om en Vælskeen
 Med Straaleglænds der sad i hver en gammel Tone,
 Og du dig ønsked den til Smykke i din Krone.
 Du fik dem, beelte ud til Frotener og Fruer,
 Paa gammel Dronningøis; og du endnu dem har;
 Thi Stads saa gammeldags er et for vore Fruer.
 Kun for at smile af hvad Oldemødre bar,
 Vi gjemme dem endnu, de gamle Kjempeviser,
 Som ikkun Kjærlighed og Mod og Trofskab priser,
 Saadan som de saae ud i gamle Arilds Tid;
 Thi gamle Arild sad just i de samme Dage
 Og sanked paa Dragsholm med sinderig Kløgt og Flib,
 Hvad der af Sagn og Skrift om Danmark vakt tilbage,
 Da fjerde Christian ved Galmår fired og vandt,
 Der Dannebrog igien sig lofied under D,

Da Kjempen Frederiksborg opvorte udi Sø,
 Da Grønland Lindenov og Edda Brynjulf fandt;
 Da fandtes og en Mand som kunde sjunge
 Om sig Bedrift, og medens Arbo sang
 Med hellig And om Stabervælets Gang,
 Da rørte du, Lystander, hjæk din Tunge
 Om Verdens Herrens Værk; det bedre du forfod,
 End dem at elske op af Danmarks Kongerød.

Nu nærmed Svensken sig til Kjøbenhavn,
 Den stod som Adelsmand og vandt sig Adelsnavn;
 Men skjønt det end var Dag, var det dog blevet silde.
 En større Frændeflot alt haade Anders Bilde,
 End, danske Præslemænd! du store Henrik Sermer;
 Men derfor og din Daad var større end din Sang.
 O, brave Syd! hvad hjælper det du værner
 Saa trofast om det gamle Dannersprog,
 Som du fra Stevns saae dine Tuler værne
 I Kjøgebugt om gamle Dannebrog?
 Seer du Torstæus hist! Han bryder nu sin Hjerne,
 For som Stephanius, og Born, og Bartholin,
 At grave ned igien, hvad der er nys opgravet,
 Begrave Nordens Sagn og Saga i Latin.

En Røg saa gloende jo fliger hist af Havet,
 Og i den klarlig seer jeg Danmarks røde Flag,

Paa Holsten Dansk kan Diet blive tørt
 Ved Baldemars og ved Christoffers Beie?
 Vel Dannefongers Been sig hvile andenstedt,
 Sa ligge hist og her end tættre i Kredt;
 Men! Sorøs Guddomshus! det var dog kun i dig
 At Fadrene begrov det hele Danmarks Ligg,
 Fra Eire kun til Roskild Harald flytted,
 Og Kongehøi med Kirkejord ombytted;
 End Danmark straalte i sin sulde Glands,
 Og trende Riger gil om Raad i Dands.
 Fra Estrids Son til store Baldemar
 En Kloft heel dyb der er at overspringe,
 I Roskild ligger Svend, i Ringsted Baldemar,
 For gamle Danmarks Rigg begyndte det at ringe.
 Den anden Baldemar man Seiernavnet gav,
 Han plantet røde Kors ved gamle Danmarks Grav.
 Som Fodest, Riget blev end ført omkring enlund,
 Indtil det her nedlaant i Sorøs Kirkegrund,
 Dog, lig en Kjempe ei saa snart kan totig sove,
 Som Gjenfærd see vi ham endnu engang sig dove,
 Ved Midnat op af Grav og kaldes Baldemar,
 Han gaer som det var Dag, og som ei død han var;
 Dog Døden rædsom, mørk, i Diet malet staaer.
 Der Timen er forbi, igjen i Grav han gaaer,
 Og kun forgjæves vil en tioldomslyntig Bøse
 Ham mane op igjen paa trende Kongestole:

D 2

Han kommer som et Barn, som hellig Dlaf's Skygge,
 Kun for at i sin Grav trekronet han kan bygge.

Nu lange vi i Kirken have dvælet,
 Det Døde til os Levende har malet
 Om nære Frændskab i den soundne Tid
 Imellem Bro og Sang og kraftig Id.
 Det samme vil og vore Ktmænd finde;
 D lader det ei gange os af Minde!
 Dog stille! end det Døde til os malet,
 En hellig Aand det døde Malm besjaaler:
 D hører ei I hvad det er som toner
 Fra Hvælvingen? det er om vor Forsouer.
 Ved Midnatsid, da blev vor Frelser født,
 Til Verdens Trost, som ellers var forødt,
 D gid I dette Ord i Hjertet vilde glemme,
 Da maatte frit hvort andet I forglemme,
 Thi kun i Ham der gives Salighed,
 For alle dem der af Hans Fødsel veed.

